

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

PRIM-REDACTOR: ION N. CESADESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an, în România	30 lei
6 luni	16 „
3 luni	8 „
Stăinătate: 40 lei pe an, 20	6 luni

*Apare de două ori pe săptămână
sub direcțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

Redacția & Administrația

București, CALEA RAHOVEI—5

Lângă Palatul Justiției

TELEFON № 1698

Ne facem o datorie către cititorii noștri de a-i anunța că D-l Dimitrie Alexandresco s'a retras din capul revistei, cu începere de astăzi. Revista însă va apare, ca și până acum, de două ori pe săptămână, și în aceleași condițiuni. Numele D-sale de pe copertă n'a putut fi scos încă, din cauză că se tipărise mai înainte.

S U M A R

Caracterisarea intervenției Dreptului în viața socială, de d-l V. Erbiceanu;

JURISPRUDENȚĂ:

Curtea de casație, secția II: Samuel A. Rosentzweig, recurs corecțional;

Idem: D. Slăvescu, recurs corecțional;

Idem: Ion Gh. Cicu cu Ruxandra G. Florescu și C. Ionescu;

Idem: N. C. Furculescu cu Gh. Cernat, cu o Notă;

Tribunalul Fălciu: Victor Stănescu și C. Bondescu cu A. Finchelstein, cu o Notă;

Tribunalul Vâlcea: Eagenia Al. D. Măciuceanu cu Obștea Moșnenilor Lăzureanu ș. a., cu o Notă.

Caracterisarea intervenției Dreptului în viața socială

Conflictele de interese și inclinațiunile firești ale oamenilor, alese ori în hotărâse să aibă o așa conduită, îi împing la așa fapte, cari, din punctul de vedere al ordinii sociale, pot fi socotite ca dăunătoare. Aci intervenția dreptului în viața socială, se manifestă în sens pur negativ, căutând a extirpa și elimina din ea asemenea acte. În manifestările sale complexe și spontanee, viața socială suferă în cazul de față o scădere, un minus, — dreptul îndepărtând din ea unele elemente ce o vatămă, întocmai precum agricultorul rupe din ogor buruienile nefolositoare.

În al doilea loc intervenția dreptului în viața socială, poate avea un caracter diametral opus, adică se poate manifesta în sens curat pozitiv. Această intervenție poate imprima vieții sociale nu o scădere, un minus, ca în cazul precedent, ci din contra îi poate aduce o sporire un adaus, un plus. Aceasta se poate întâmpla mai ales când dreptul obligă pe membrii societății de a urma, chiar contra voinței lor, cutare sau cutare conduită, de a face cutare sau cutare fapte, cari sunt socotite ca folositoare și chiar indispensabile bunului trai din societate. Aci dreptul prin intervenția lui, tînde a crea un element nou și a-l introduce în viața socială. Cu chipul acesta, conținutul vieții sociale se augmentează, se îmbogățește, și dacă am continua compararea rolului dreptului cu al agriculturii; apoi

ar trebui să spunem că în cazul de față dreptul cultivă semințele bune, acolo unde ele nu cresc singure de sine.

În fine, afară de aceste două modalități (pozitivă și negativă), dreptul mai intervine în societate și în sens regulator, organizator, adică aduce cu sine o consecuență de fapte, o stabilire de ordine în relațiunile dintre oameni. În asemenea caz dreptul fixează limitele, în care urmează a se petrece activitatea omenască, el ne dă criteriul de realizarea unui bun trai, acceptabil în masele indivizilor ce alcătuiesc comunitatea socială. Acest al treilea rol regulator și organizator al dreptului stă în strînsă corelațiune cu primele două roluri și alcătuiește consecința directă a lor, de oare-ce însăși procesul de evoluție al vieții sociale, se resumă în cele din urmă la eliminarea din sîmul ei a elementelor dăunătoare și adăogirea celor folositoare.

Așa dar multămită intervenției dreptului, viața socială suferă o întreită modificare: ceva din ea se elimină, ceva se adăogă, iar în total, în ansamblul ei, se organizează în sensul realizării și răspîndirii bunului trai posibil între oameni.

Dacă, în urma celor expuse ne-am întreba: oare în decursul vremurilor intervenția dreptului în viața socială sporește, sau din potrivă se micșorează?

Nu mai încapă nici o îndoială că răspunsul aci va fi în sensul dintîi, adică că intervenția sporește și chiar cu o repezițiune extra-ordinară.

În adevăr, pe cînd în vremurile mai îndepărtate intervenirea dreptului în societate, sub forma obiceiului pămîntului (mores majorum) și a cutumelor, avea loc numai în cazuri rari și isolate, în timpurile mai noi, asemenea interveniri, sub forma legiferărilor, au devenit tot mai frecvente, coprinzînd într-o măsură din ce în ce mai largă viața socială.

Tendințele de reformă inerente timpului nostru, au determinat o desvoltare neobișnuită, a activității legislative din diferite state, dînd loc lucrărilor de codificare, adică elaborării codicelor de legi, cari caută a îmbrășa în sine totalitatea raporturilor juridice, din cutare sau cutare sferă, (civilă, comercială, penală, fiscală, industrială, etc.). Pe de altă parte mișcarea febrilă a vieții socialo-economice, aduce zilnic pe tapet probleme noi juridice, cari așteaptă soluțiuni urgente și sigure. Acestei împrejurări se datorește faptul, că aparatul legislativ (puterea legiuitoare) e chemat să funcționeze cu o repezițiune extra-ordinară, întocmai ca mașina unei fabrici. Legiferările în diferite direcții intervin astăzi aproape la fie-care moment.

Am putea zice că viața legislativă a ajuns culmea expansiunii în actualele codificări aproape universale. Cu toată această desvoltare neobișnuită a legiferării, toată lumea e de acord a recunoaște că legea scrisă, orî cât de perfectă ar fi, rămîne tot-deauna în urmă de curentul vieții, devine necompletă, învechită, nu mai corespunde cerințelor actualității. Odată formu-

late dispozițiile sale, legea stă pe loc nemiscată, în timp ce viața de toate zilele n'are repaus, e în continuă mișcare.

Iată unde este soriginea plângerilor pe cari neconținut le auzim cu privire la încetarea activității legislative a parlamentelor. Evident, acest fenomen depinde de multe împrejurări. Prin sine însăși însă, el este foarte caracteristic pentru apăsarea tendințelor reformatoare inerente societății actuale.

Vespasian Erbiceanu

Judecător de instrucție al trib. Iași

JURISPRUDENȚĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. II

Audiența de la 17 Aprilie 1906

Președenția D-lui GH. LICIU, Consilier

Samuel H. Rozenzweig, recurs corecțional

Prescripțiune.—Condamnat în lipsă sa în contumacie.—Dreptul condamnatului în lipsă a cărui pedeapsă s'a prescris de a invoca prescripția pedepsei, precum și obligațiunea instanțelor judecătorești a examina temeinicia cererei.—(Art. 600 și 481 Pr. penală).

Conform art. 600 combinat cu 481 Pr. penală, ori-ce condamnat în lipsă sa în contumacie, a cărui pedeapsă s'a prescris, poate invoaca prescripția acelei pedepse, iar instanțele judecătorești sunt obligate a examina temeinicia cererii lor în această privință, căci alt-fel, ar viola regulile prescripțiunii.

Decisiunea 924/906.—Casată, în urma recursului făcut de Samuel H. Rozenzweig, cartea de judecată cu No. 996/905 a judecătoriei ocolului I Buzău.

Curtea,

Ascultând pe d. procuror Sadoveanu în concluziuni, în absența recurentului.

Deliberând,

Asupra motivului de casare invocat de d-l Procuror G-l al acestei Inalte Curți și care consistă în «violarea art. 598 Pr. pen. și rea aplicare a art. 600 Pr. pen».

Având în vedere că din dosarul afacerii, se constată că recurentul Samuel H. Rozenzweig, a fost dat în judecată penală, pentru contravențiune, și judecătoria ocolului Buzău, prin cartea de judecată No. 350 din 17 Aprilie 1892, îl condamnă la zece lei amendă, pentru contravențiunea prevăzută și penată de art. 385 al. 9 C. p.; că această carte de judecată, pronunțată în lipsa contravenientului, i-a fost comunicată în ziua de 24 Aprilie 1892; în contra acestei cărți de judecată nu s'a făcut nici o opoziție și nici apel, iar autoritatea în drept n'a urmărit executarea ei până în anul 1905; că la această dată fiind urmărit contravenientul, el face contestație, invocând prescripția pedepsei, prevăzută de art. 598 Pr. pen., fiind trecuți mai mult de doi ani, de când hotărîrea a rămas definitivă; că judecătoria ocolului I Buzău, respinge această apărare, pe motiv că

art. 600 Pr. pen. prevede că cei condamnați în lipsă, nu se pot descărca de condamnățiunea lor;

Considerând că din combinațiunea art. 600 cu 481 Pr. pen. rezultă că cei condamnați în lipsă sa în contumacie, a căror pedeapsă s'a prescris, nu se pot prezenta spre a cere descărcare de condamnarea pronunțată în contra lor; cu alte cuvinte, spre a pune în discuție fondul afacerii și a justifica nevinovăția lor, căci pedeapsa odată prescrisă, se consideră ca executată, și afară de aceasta, atunci când s'a introdus în lege dispozițiile art. 600, s'a avut în vedere ușurința cu care, după trecerea unui timp așa de îndelungat, probele fiind aproape dispărute, s'ar putea obține achitarea;

Că dacă în art. 600 Pr. pen., nu se ved reproduce cuvintele «a căror pedeapsă s'a prescris», cuvinte care există în art. 641 Pr. pen. fr., de unde a fost luat, aceasta nu poate fi de cât o scăpare din vedere de traducere, căci alt-fel luat ad-litteram, art. 600 Pr. pen.; n'ar avea nici un înțeles și ar fi și în contradicție atât cu principiile de la prescripție cât și cu art. 481 P. p.

Că, așa fiind, ori-ce condamnat în contumacie sa în lipsă poate invoca prescripția pedepsei, și instanțele de judecată sunt obligate a examina temeinicia acestei cereri, căci alt-fel ar viola regulile prescripției;

Considerând că, în specie, judecătoria refuzând de plano și basată pe dispozițiile art. 600 Pr. pen. prescripția pedepsei, invocată de recurent, a violat art. 598 și rău a aplicat art. 600 Pr. pen.

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc.

Notă.—In materie penală, prescripția fiind de ordine publică, judecătorii nu numai că sunt datorii a se pronunța asupra ei de câte-ori ea este propusă, dar sunt încă obligați a o invoca din oficiu, și aceasta chiar înaintea Curții de casație. Acest punct nu suferă nici o îndoială. Cpr. Haus, *Pr. généraux du droit pénal belge*, II, 1323 (ed. a 3-a). Vezi și D. Alexandresco, *Dreptul civil român*, t. V, p. 512, text și nota 1, precum și t. VII, p. 455, text și nota 2.

(N. R.).

Audiența de la 18 Aprilie 1906

Președenția D-lui GH. LICIU, Consilier

D. Slăvescu ș. a., recurs corecțional

Delicte săvârșite de funcționarii judecătorești în exercițiul funcțiunii lor.—Formele de procedură ce au a fi observate pentru judecarea lor.—Proces-verbal încheiat de procuror care constată faptul.—Dacă Curtea de apel se poate întemeia, în stabilirea delictului, pe asemenea act, care nu constată un flagrant delict.—(Art. 493, 185, 186 și 152 Pr. penală).

Prin art. 493 Pr. penală, se face excepțiune la dreptul comun, numai în ce privește atribuirea competenței Curților de apel a judeca delictele comise de funcționarii judecătorești în exercițiul funcțiunii lor, iar nu și în privința for-

melor de procedură pentru efectuarea judecăților, întru cât, acel articol, nu prevede nici o dispozițiune specială în această privință.

Prin urmare, Curțile de apel, pentru judecarea unor asemenea delict, au a proceda conform art. 185 și 186 combinate cu 152 proc. penală, adică a face înaintea lor instrucțiune orală și publică, fără a se putea baza pentru stabilirea faptelor pe actele de constatări preparatorii ale ofițerilor poliției judiciare, afară de acele făcute în cazuri de flagrant delict.

Decisiunea 931/906.—Casată, în urma recursului făcut de D. Slăvescu ș. a., decisiunea Curții de apel din Buc. secția III cu No. 1404/905.

Curtea,

Ascultând pe recurenți în dezvoltarea motivelor de casare;

Pe d-l avocat Comănescu din partea intimăților în combateri;

Pe d-l procuror Sadoveanu în conclusiuni;

Deliberând,

Asupra motivului I de casare:

I. «Violarea art. 493 procedura penală

«În adevăr, acest articol cere ca funcționarul public să fie citat direct în fața Curței, care va pronunța fără apel, fără a se întemeia în redactarea decisiunii pe vreun act de instrucțiune dressat de acei ce nu aveau calitatea cum, în speță, Curtea bazează decisiunea sa pe procesul-verbal dressat de procurorul de Argeș».

Având în vedere decizia supusă recursului, din care se constată că recurentul D. Slăvescu, în calitate de inspector comunal, a fost trimis direct în judecata Curții de apel, conform art. 493 Pr. pen., pentru faptul prevăzut de art. 238 C. pen., comis împreună cu cei-Palți recurenți, cu ocazia unor cercetări ce făcea pentru descoperirea unei crime și a fost condamnat pentru că a aplicat lovituri reclamațiilor P. Mihaș ș. a. pentru a-i sili să facă mărturisiri;

Considerând că Curtea de apel, pentru a stabili acest fapt, se întemeiază pe procesul-verbal cu data de 15 Ianuarie 1905, încheiat de procurorul Trib. Argeș și pe depunerile martorilor audiați în instanță;

Considerând că prin art. 493 Pr. pen. să face excepțiune la dreptul comun numai în ceea ce privește atribuirea competenței Curților de apel de a judeca delictele comise de funcționarii judecătorești, în exercițiul funcțiunii lor, iar nu și în privirea formelor de procedură pentru efectuarea judecăților, întru cât acel articol nu prevede nici o dispozițiune specială în această privire;

Că, prin urmare, Curțile de apel, în judecarea unor asemenea delict au a proceda conform art. 185 și 186 comb. cu 152 proc. pen., adică de a face, înaintea lor, o instrucțiune orală și publică, fără a se putea baza, pentru stabilirea faptelor, pe acte de constatări preparatorii, ale ofițerilor poliției judiciare, afară de acele

făcute în cazuri de flagrant delict de către procurori, substituiți de procurori și judecători de instrucțiune;

Considerând că, în speță, Curtea de apel stabilind culpabilitatea recurenților nu numai pe baza depunerilor martorilor dar și pe aceea a procesului-verbal încheiat de procurorul tribunalului, afară de caz de flagrant delict, și astfel neputându-se ști care anume din aceste moduri de probațiune au determinat convingerea ei, în stabilirea faptelor, urmează că prin asemenea judecată s'au făcut o greșită aplicațiune a citatelor articole, 493, 185 și 186, comb. cu 152 proc. pen.; că, prin urmare, motivul de casare este fondat și decisiunea Curței are a se casa fără a fi necesitate de a se mai discuta și cel al doilea motiv de casare.

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc.

Audiența de la 12 Iunie 1906

Președenția D-lui R. N. OPREANU, Consilier

Ion Gh. Cîcu cu Ruxandra G. Florescu și G. Ionescu

Legea judecătoriilor de pace.—Autentificarea unei procuri de către judecător cu asistența copistului arhivar, ear nu a copistului grefier.—Validitatea procurei.

Urmărire imobiliară.—Afipte și publicațiuni făcute pe hârtie simplă.—Valabilitatea lor, când se constată că au fost făcute anterior legii timbrului din 24 Febr. 1906.—Comandament.—Dacă e suficient a se face un singur comandament, unei persoane care e și deținător al imobilului și debitor.—(Art. 50 l. jud. de ocol).

1. După art. 50 din legea judecătoriilor de ocoale, la acea instanță funcționează doi copişti cari îndeplinesc funcțiunile de grefier și arhivar după trebuințele serviciului;

Ast-fel, orî de câte-orî, copistul însărcinat cu funcțiunea de grefier ar fi recuzabil, el poate fi înlocuit în mod valabil prin copistul arhivar.

2. Dispoziția legii timbrului care supune la taxa timbrului de doi lei afiptele și publicațiunile, fiind pusă în aplicare numai de la 24 Februarie 1906, asemenea afipte și publicațiuni făcute fără timbru înainte de aplicarea acestei legi, sunt valabile.

3. Este valabilă comunicarea unui singur comandament unei persoane care în momentul urmăririi era și deținătorul imobilului și debitor.

Decisiunea 154/906.—Respins recursul făcut de Ion Gh. Ionescu Cîcu contra ordonanței de adjudecare a tribunalului Gorj No. 452/906, dată în proces cu Ruxandra Gh. Florescu și C. Ionescu.

Curtea,

Ascultând pe d. avocat A. Iliescu din partea recurentului asupra incidentului privitor la nevalabilitatea procurei intimatului;

Pe d. avocat T. Boată din partea intimatului în combateri.

Deliberând,

Asupra incidentului că procura dată de intimata

Rucsanda G. Florescu d-lui avocat Toma Boată, n'ar fi valabilă, neluând parte la autentificarea ei grefierul judecătorei, ci copistul-arhivar ;

Având în vedere că din această procură se constată că copistul-grefier n'a putut lua parte la autentificarea ei, fiind recuzabil ;

Că nu se contestă de recurent, că copistul-grefier este parte în acest proces ;

Considerând că după art. 50 din legea judecătorilor de pace, la judecătoriile de ocol funcționează doi copisti care îndeplinesc funcțiunile de grefier și arhivar, după trebuințele serviciului ;

Că ast-fel fiind, întru cât copistul însărcinat cu funcțiunea de grefier era recuzabil a putut fi înlocuit, la autentificarea procurei, prin copistul-arhivar.

Că, prin urmare, procura e valabilă și incidentul nefondat.

Pentru aceste motive, Curtea. respinge incidentul. etc.

După care :

S'a ascultat d. Avocat Aurel Ilescu, în dezvoltarea motivelor de casare :

Pe d. avocat T. Boată, în combateri :

Deliberând,

Asupra motivului IV de casare :

IV. «Violarea art. 20 par. 20 din legea timbrului, întru cât afișele și publicațiunile au fost făcute pe hârtie simplă, în loc să fie făcute pe coală de 2 lei».

Considerând că nun ai prin legea de la 24 Februarie 1906 se impun afișele la taxa timbrului de 2 lei :

Că afișele și publicațiunile făcute în urmărire de fașă, fiind făcute anterior acelei legi, nu trebuiau să supuse la taxa timbrului de 2 lei, așa că motivul de casare e nefondat ;

Asupra motivului V de casare :

V. «Violarea dispozițiilor art. 496 și 497 pr. civ., întru cât comandamentul nu s'a înmănat datornicului, care în speță este Gh. Cismaru».

Considerând că recurentul n'are interes a ridica acest motiv de casare. în numele debitorului primitiv Gh. Cismaru, care a vîndut imobilul ipotecat de dînsul recurentului ;

Că acesta fiind în momentul urmăririi deținătorul imobilului și debitor, numai lui avea a i se înmăna comandamentul așa că motivul de casare este nefondat.

Considerând că recurentul a renunțat la cele-l'alte motive de casare.

Pentru aceste motive, respinge etc

Audiența de la 21 Februarie 1906

Președenția D-lui N. MANDREA, Președinte

N. C. Furculescu cu Gh. Cernat

Autoritatea lucrului judecat în penal.—Cazul când se poate aplica.—Delicte instantanee.—Delicte continue sau succesive.—(Art. 383 Pr. penală).

De și art. 383 Pr. pen. relativ la autorita-

tea lucrului judecat în penal prevede, că o persoană achitată nu mai poate fi acuzată pentru același fapt, însă, această dispozițiune a legii nu se poate aplica de cât la delictele instantanee, adică acelea care iau sfârșit de îndată ce au fost îndeplinite, iar nici de cum și la delictele continue sau succesive, care consistă în repetițiunea sau prelungirea infracțiunii; căci aceste delicte, ne având de obiect același fapt, sau mai multe, dar indivizibile, pot fi urmărite și reprimate prin plângeri sau exercitare de acțiuni publice succesive.

Decisiunea 500/906.—Casată, în urma recursului făcut de N. C. Furculescu, decisiunea Curții cu jurați din jud. Teleorman cu No. 32/905, dată în proces cu Gh. Cernat.

Curtea,

Ascultând pe recurent în dezvoltarea motivelor de casare ;

Pe d. procuror Sadoveanu în conclusiuni ;

Deliberând,

Asupra motivului I și II de casare :

I. «Cu privință la Gheorghe Cernat de profesiune arendaș, domiciliat în comuna Stâlpu, Gara Monteoru, jud. Buzău sus zisa Curte a Curței cu jurați de Teleorman, a violat legea în mod flagrant, făcând o rea aplicațiune a principiului juridic «Non bis in idem sau rex judicata», și aceasta din cauză, că faptele pentru care Curtea cu jurați din Ilfov a judecat și achitat pe G. Cernat, sunt altele de cât, cele pentru care a fost dat în judecată și se judecă astăzi de Curtea cu jurați de Teleorman. Astfel dar, Curtea cu jurați de Teleorman este chemată să judece panfletul apocrif, făcut pe o foaie volantă, cu data de 1 Februarie 1905 în care sunt batjocorit, insultat și calomniat, pe când Curtea cu jurați din Ilfov, era chemată să judece și a judecat un articol din ziarul «Țara» cu data de 6 Februarie 1905, în care din nou sunt batjocorit, insultat și calomniat de același Gheorghe Cernat ; și mai mult atât eu mai cu seamă, cât și cei 20 alegători din colegiul I de Cameră din Teleorman care în ziua de 1 Februarie 1905 votaseră pentru mine, din nou am fost insultați, batjocoriți și calomniați

«Rezultă dar, că numai pentru aceste din urmă fapte Gheorghe Cernat a fost achitat de către Curtea cu jurați din Ilfov, prin ordonanța No. 42 din 11 Octombrie 1905, și delicte de presă batjocoritoare, insultătoare și calomnitoare deosebite ; Unul prin foaia volantă din 1 Februarie 1905, iar cel'l-alt prin art. din ziarul «Țara» din 6 Februarie 1905, contra sus zisei ordonanțe, am și făcut recurs în Casație.

II. «Curtea cu jurați din Ilfov, nici că putea judeca în ziua de 11 Octombrie 1905, faptele insultătoare, batjocoritoare și calomniatoare, constituite în sus zisa foaie volantă din ziua de 1 Februarie 1905, și aceasta pentru simplul motiv, că aceste fapte în ziua de 15 Iunie 1905, Curtea cu jurați de Teleorman, le pedepsise prin decisia sa, cu No. 8 din 1905, osândind pe Gheorghe Cernat, de și în lipsă, la amendă de lei 200, către Stat, iar lei una mie despăgubiri civile în favoarea mea, și lei 18 Corpului de Portărei din Teleorman, cheltueli de procedură.

«Deci există o decizie, cu No. 8 din 15 Iunie 1905, pe care o altă Curte cu jurați, cea de Ilfov, nu putea să o desfășureze și n'a desfășurat-o prin ordonanța sa din 11 Octombrie 1905 și, deci, Curtea cu jurați de Teleorman și pentru acest motiv, rău a făcut de a aplicat principiul «non bis in idem» achitând pe acuzatul Gheorghe Cernat».

Având în vedere decizia supusă recursului;

Considerând că art. 383 Pr. pen. relativ la autoritatea lucrului judecat în penal, prevede în adevăr că o persoană achitată nu mai poate fi acuzată pentru același fapt;

Considerând însă, că această dispozițiune a legii nu se poate aplica de cât la delictul instantanee, adică acelea care iau sfârșit de îndată ce au fost îndeplinite, iar nici de cum și la delictul continue sau succesive, care consistă în repetițiunea sau prelungirea infracțiunii; căci aceste delicturi neavând de obiect același fapt, sau mai multe dar indivizibile, pot fi urmărite și reprimite prin plângeri sau exercitare de acțiuni publice succesive;

Considerând că, în specie, Curtea de fond stabilește că Gheorghe Cernat a fost dat judecăței înaintea Curții cu jurați de Teleorman pentru faptul de calomnie, adus recurrentului N. C. Furculescu, prin o foaie volantă tipărită și publicată în orașul Turnu-Măgurele, în ziua de 1 Februarie 1905, cu ocazia alegerilor generale; și că tot acest G. Cernat a reprodus aceiași calomnie, cu mici modificări, în ziarul «Țara» din București, în ziua de 6 Februarie 1905, pentru care fapt a fost dat în judecata Curții cu jurați de Ilfov și achitat;

Având în vedere că aceste două fapte nu constituie unul și același delict, căci primul era consumat și deja terminat, atunci când a luat naștere secundul și nici vre-o legătură de indivizibilitate nu există între ele; că ele însă constituie două fapte reiterate și, prin urmare, două delicturi continue sau succesive, așa că nu li se poate aplica autoritatea lucrului judecat. Astfel fiind Curtea cu jurați din Teleorman a violat dispozițiile art. 383 Pr. civ.;

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc.

Notă. — Vezi asupra autorității lucrului judecat în materie penală, în genere, D. Alexandresco, *Dreptul civil român*, VII, p. 581 urm., iar în special asupra chestiunii judecate prin decizia de mai sus, p. 584 urm.

(N. R.).

TRIBUNALUL JUDEȚULUI FĂLCIU

Audiența de la 1 Iunie 1906

Președenția D-lui I. M. GAVRILESCU, Președinte

Victor Stănescu și G. Bondescu cu A. Fîchelstein

Sentința civilă No. 14

Cambie. — Formula «bun și aprobat». — Condițiune esențială. — Cambie subscrisă numai de debitor, și scrisă de altul, fără a cuprinde pe lângă semnătură, formula «bun și aprobat». — Dacă o asemenea cambie poate fi

considerată ca efect cambial, indiferent dacă ea e subscrisă de unul sau de mai mulți debitori. — (Art. 275 C. comercial).

Formula «bun și aprobat», fiind o condițiune esențială de formă a unei cambii, ea fiind cheazășia pe care legiuitorul a voit s'o dea debitorului ce se găsește în afară de acele categorii enumerate de art. 275 codul comercial, de aci rezultă că dacă coprișul unor cambii nu este scris în întregul lui de debitor, ci numai subscris, fără a se fi inserat pe lângă semnătură și formula «bun și aprobat» prescrisă de art. 275 C. com., acea cambie nu poate fi considerată ca efect cambial, și aceasta fără distincțiune între cazul când cambia este emisă de un singur debitor, sau când ea ar însuși obligațiunea mai multora.

Tribunalul,

Având în vedere că prin efectul devolutiv al apelului, întreaga pricină se repune în stare de judecată;

Având în vedere că obiectul acțiunii ce ne preocupă este acel următor: Avram Finchelstein posedă în contra sus numiților apelanți și a unui oare care Ioan Onu, un mare număr de polițe, însumând valoarea de 1250 lei, polițe a căror scadențe au expirat, dar care n'au fost achitate. Pe calea judecăței A. Finchelstein urmărește realizarea lor;

Având în vedere că unul din apelanți anume Victor Stănescu, singurul prezent în instanță, susține prin d-l Gr. Vericeanu avocatul său, că titlurile pe temeiul cărora reclamantul exercită acțiunea cambială, nu pot fi considerate ca efecte cambiale, de oare-ce nu sunt îndeplinite dispozițiunile art. 275 Cod. com. pentru fiecare debitor în deosebire;

Având în vedere dispozițiunile art. 275 C. com.;

Având în vedere că din examinarea cambielor înfățișate în sprijinirea acțiunii, se constată că cuprișul cambielor nu e scris de Victor Stănescu, ci numai subscris, fără însă a se fi inserat pe lângă semnătură, și formula prescrisă de art. 275 C. com. cum era neapărat, de oare-ce apelantul Stănescu, nu se cuprinde prin natura activității sale, în vre una din categoriile de persoane enumerate de citatul text de lege; că formula «bunului și aprobatului» e o condițiune esențială de formă, ia fiind cheazășia pe care legiuitorul a voit s'o dea debitorilor ce se găsesc în afară de acele categorii numite de art. 275 Cod. com.;

Că legea nu face vre o distincțiune între cazul când cambia este emisă de unul singur și cazul în care polița ar însuși obligațiunea mai multora; că distincțiunea n'ar fi nici logică, nici firească, câtă vreme în ambele cazuri rațiunea existenței formulei «bun și aprobat» este neîndoios aceeași; că interpretarea contrară ar nesocoti evident spiritul legii; că așa fiind, excepțiunea propusă de apelantul Stănescu e întemeiată. Că intimatul Finchelstein s'a mărginit în a cere respingerea excepțiunii și chiar a apelului, fără a propune vre-o dovadă subsidiară pentru stabilirea sau întregirea dovezilor acțiunii. Că, în atare împrejurări, acțiunea

astfel cum se exercită de A. Finchelstein urmează să fie respinsă rezervând intimatului dreptul de a sesiza calea civilă;

Având în vedere că apelantul C. Bondescu nu se prezintă spre a 'și susține apelul de și procedura chemării e îndeplinită și în privința sa judecata urmează să respingă apelul ca nesusținut;

Pentru aceste motive redactate de d-l membru de ședință Al. Mandrea, admite apelul, etc.

(ss) I. M. Gavrilescu. Al. Mandrea, Rașcanu.

p. Grefier (s) D. V. Donea

Notă. — Doctrina și jurisprudența sunt constante asupra acestui punct. Cpr. C. București, *Dreptul* din 1887, No. 27 și *Curierul judiciar* din 1901, No. 47. Vezi și D. Alexandresco, *Dreptul civil român*, VII, p. 202. În Franța însă, această chestiune este controversată. Vezi Lyon-Caen et Renault, *Tr. de dr. commercial*, IV, 60; Demolombe, XXXIX, 472; Aubry et Rau, VIII, § 756, p. 238; Gr. Maniu, *Dr. com.*, II, p. 37, No. 282.

(N. R.).

TRIBUNALUL JUDEȚULUI VALCEA

Audiența de la 30 Iunie 1906

Președinția D-lui THEODOR VASILIU. Președinte
Eugenia Al. D. Măciuceanu cu Obștea Moșnenilor r Lăzurenii, ș. a.
Jurnalul No. 7875

Retract litigios. — De cine se poate exercita asemenea retract litigios

Drepturile de comoștenitori sau coproprietari asupra unui fond. — Dacă se pot considera ca drepturi litigioase, care să dea naștere la retractul litigios. — Condițiunile ce trebuie să întrunească un drept spre a fi considerat ca un drept litigios. — (Art. 1402 și 1403 C. civil).

1. Din termenii întrebunțoși de art. 1402 C. civil, rezultă că retractul litigios nu se poate exercita de cât numai de acela în contra căruia se află pornită o acțiune, adică de părț. căci numai dănsul, prin exercitarea acestui retract, se poate afla în condițiunile citatului articol, adică de a se putea libera de pretențiunea cesionarului, numărând prețul real al cesiunii, speșele și dobânzile arătate de acest articol.

2. Drepturile de comoștenitori sau coproprietari asupra unui fond, nu se pot socoti ca drepturi litigioase și nu se poate da naștere la retractul litigios prin aceea că întinderea lor ar fi incertă, pe cât timp nu există o contestație asupra calității de comoștenitori sau coproprietari.

3. Nu e destul să fie proces asupra unui drept ca să se poată zice că acest drept este litigios, ci trebuie să fie o contestație asupra fondului

acestui drept, în momentul când el este cesional, iar nu după ce s'a făcut cesiunea.

Tribunalul,

Având în vedere acțiunea intentată personal de Eugenia Al. D. Măciuceanu și soțul său Al. D. Măciuceanu prin petițiunea înregistrată la No. 38095 din 18 Noembrie 1902, prin care chiamă în judecată pe coproprietarii lor și anume:

Obștea moșnenilor Lăzurenii, Obștea moșnenilor Cârstoii, Anica C. Frunzescu, Catinca Dobre Șofălcă și Elisaveta P. G. Lăzureanu împreună cu soții lor pentru autorizare, toți domiciliați în comuna Robești, județul Vâlcea, pentru a se împărți între dânsi munții Robu și Gligomanu, situați tot din comuna Robești acest județ și anume: în muntele Gligomanu să se recunoască lui Al. D. Măciuceanu $\frac{1}{4}$ din întinderea acestui munte, iar restul împărțit în 30 părți să se atribue d-nei Eugenia Al. D. Măciuceanu 23 părți, o parte lui Al. Măciuceanu și restul de șase părți părților coproprietari numiți mai sus; iar în muntele Robu împărțiți tot în 30 părți, să se recunoască d-nei Eugenia Al. Măciuceanu 23 părți, lui Al. D. Măciuceanu o parte și restul de șase părți să se atribue tot părților coproprietari în cesiune;

Având în vedere actele prezentate în cauză și conclusiunile scrise depuse de părți.

Având în vedere că în această acțiune Societatea Lotru pentru exploatare de păduri din comuna Brezoiu acest județ, prin petiția înregistrată la No 16107 din 29 Aprilie 1903, face intervențiune, cerând ca împărțeala în muntele Gligomanu provocată de soți Eugenia și Al. D. Măciuceanu, în contra părților arătați mai sus, să se facă și față de dânsa pe basa dreptului că este coproprietară pe a nouă parte din acel munte, cumpărată de la vechii proprietari moșneni Brezoiu, de Sîma Stanovici din Brezoiu, care a transmis dreptul său lui Carol Novac și acesta Societății Lotru cu acte în regulă, intervențiune care a fost admisă în principiu prin jurnalul No. 9691 din 6 Noembrie 1904;

Având în vedere că în ședința de la 25 Noembrie 1905, Societatea Lotru prin avocați săi și pe baza actelor ce le-a comunicat reclamanților Măciuceanu, a declarat în instanță că a devenit proprietara tutulor părților ce se posedă în muntele Robu și Gligomanu de părțile cete părților ale moșnenilor Lăzurenii și Cârstoii, cum și de părți numiți mai sus, cerând să fie recunoscută ca parte principală în proces, în locul acestor părți, iar împărțeala în speță să se facă față cu această societate, fapt pe care reclamanți l-au admis și tot de odată prin avocatul lor, au oferit retractul litigios prevăzut de art. 1402 din codul civil, susținând că numita societate a cumpărat cu actele prezentate de la numiți moșneni, drepturi litigioase;

Având în vedere că retractul litigios oferit în cauză are de obiect actele de vânzare următoare; a) actul autentificat de acest Tribunal la No. 615/905, prin care Societatea Lotru cumpără în plină proprietate pe prețul de 2400 lei de la părțile Elisaveta Petre G. Lăzureanu, Anica C. Frunzescu și Catinca Dobre Șofălcă, părțile lor indivize din munții Robu și Gligomanu consistând

în patru și jumătate moși din 32 moși; b) actul (de vânzare) autentificat de acest Tribunal la No. . . . din 26 Februarie 1905, prin care Societatea Lotru, cumpără în plină proprietate, pe prețul de lei 3000 de la Ion C. Popescu unu și jumătate moșia și 34 dramuri în aceeași munți, din care o jumătate moștenire a acestuia de la moșneni Lăzurenii, iar restul de un moș, și 34 dramuri cumpărături de la diferite persoane; c) actul autentificat de acest tribunal la No. 781/905, prin care această societate cumpără pe prețul de lei 400 în plină proprietate de la Filoftia Stoinea Teodorescu, N. Andrei Lăzurescu și Joița Ion Vasilescu o jumătate moșie în aceeași munți; și d) actul autentificat la No. 980/905 prin care tot această societate cumpără în plină proprietate pe prețul de lei 400 de la moșneni Petre Popescu Lăzurescu, Constantina Ion Matache, Maria Const. Sporiși, Florea Const. Pătrașcu și Maria C. Georgescu, una și jumătate moșie, iar de la Safta C. Popescu $\frac{2}{3}$ părți din o jumătate moșie ce pretinde că are în Codavalmășie cu fratele său Ion C. Popescu, care însă prin actul notat la litera b de mai sus, fixează partea sa de moștenire la o jumătate de moșie;

Având în vedere că reclamantul contestă validitatea acestor înstrăinări, susținând că unele din aceste acte conferă Societății Lotru numai niște drepturi neessistente, de oare ce emană de la persoane ai căror autori vînduse deja de mult părinților d-nei Eugenia Al. Măciuceanu acele drepturi, iar actele emană de la persoane cari n'au avut nici odată în patrimoniul lor asemenea drepturi;

Considerând că intervenienta Societatea Lotru se opune la admiterea retractului litigios oferit în speță de reclamant, pe motivele următoare;

1. Că nu se poate oferi retractul litigios într'un proces de cât numai de un debitor sau de partea pârîtă, iar nici de cum de reclamant; mai mult, că în cauză fiind o acțiune de împărțeață provocată de reclamant, dânsă nu constituie un litigiu asupra fondului dreptului, când până în momentul cesiunei nu s'a contestat de reclamant dreptul cedentilor, ast-fel că drepturile vîndute de moșneni asupra munților Robu și Gligomanu, în o porțiune oare care, la împărțeață cărora se opune reclamant nu se poate socoti drepturi litigioase;

2. Că fiind vorba de imobile, retractul litigios, nu se poate oferi de cât în materii de creanțe litigioase; și al

3. Că în fapt Societatea Lotru fiind deja coproprietară în munți Robu și Gligomanu, când a cumpărat cu actele sus arătate pretensele drepturi litigioase, a usat de dreptul ce i conferă art. 1404 No. 1 din codul civil, în care cas retractul litigios nu poate avea loc;

În ce privește primul motiv:

Considerând că art. 1402 din codul civil spune: cel în contra căruia există un drept litigios vîndut se va putea libera de cesionar numărându-i prețul real al cesiunei, spesele contractului și dobânda din ziua când cesionarul a plătit prețul cesiunei;

Considerând că din termenii întrebunțați de acest articol rezultă că, retractul litigios nu se poate exercita de cât numai de acela în contra căruia se află pornită

o acțiune, adică de pârît, căci numai dânsul prin exercitarea acestui retract se poate afla în condițiunile citatului articol, adică de a se putea libera de pretențiunea cesionarului numărând prețul real al cesiunei, spesele și dobânda arătată de acest articol;

Considerând că în procesul de față intentat de soții Măciuceanu pentru împărțirea munților Robu și Gligomanu, intervenienta Societate Lotru are rolul de pârîtă principală, de oare ce a luat prin cumpărături cu acte în regulă, locul la o parte din pârâți, și nu se poate susține că intervențiunea acestei Societăți are numai un caracter agresiv de oare ce nu se presintă în 'naintea justiției în virtutea unui drept al său propriu ci cu drepturile cedentilor săi;

Că ast-fel fiind, dreptul ce se invoacă de reclamantii soții Măciuceanu de a opune retractul litigios în contra pârâtei Societății Lotru, nu intră în prevederile art. 1402 din codul civil citat mai sus, de oare ce legiuitorul a creat acest privilegiu numai în favoarea debitorului pârît, iar nu și a reclamantului, căci dacă ar fi alt-fel, atunci lesne s'ar putea ajunge a se imobiliza în mâinile debitorului pârît ori ce avere, numai prin singurul fapt al intentării unei acțiuni; sau lesne s'ar ajunge a se expropria forțat ori ce achisitor al imobilului pârâtului;

Considerând că de și este adevărat, că în o acțiune de împărțeață, fie care din pârâți este în același timp și reclamant și defendor, de oare ce acțiunea de împărțeață este o acțiune reciprocă, însă, în speța ce ne preocupă, Societatea Lotru n'a încetat nici un moment de a fi pârîtă, fiind-că nu a ridicat nici o contestațiune de fond asupra drepturilor soților Măciuceanu în munții a cărora împărțeață o cere, ci dânsi s'au prezentat la acest proces cu drepturile vânzătorilor în ale cărora porțiuni indivise s'au substituit;

Că, în afară de aceasta, într'o acțiune de împărțeață nu se poate concepe oferta de retract litigios, pe cât timp acel care o provoacă nu contestă în fond drepturile celor-l'alți copărtași la proprietatea indiviză, și când se întâmplă ca unul din copărtași să cedeze partea sa indivisă unui terțiu în timpul pe când procesul de împărțeață este pendinte, nu se poate zice că a cesionat un drept litigios în sensul art. 1403 din codul civil, ori care ar fi dificultățile cari pot să se ridice în urmă cu ocazia lichidării drepturilor între copărtași, sau a împărțelei masei comune;

Că drepturile de comostenitori sau coproprietari asupra unui fond nu se poate socoti ca drepturi litigioase, și nu poate da naștere la retractul litigios prin aceasta că întinderea lor ar fi incertă, pe cât timp nu există o contestație asupra calității de comostenitori sau coproprietari;

Mai mult, că nu e destul să fie proces asupra unui drept ca să se poată zice că acest drept este litigios, ci trebuie să fie o contestație asupra fondului acestui drept în momentul când el este cesionat, iar nu după ce s'a făcut cesiunea;

Considerând că ast-fel fiind, pe cât timp reclamantii soții Măciuceanu în tot timpul de când durează procesul de față n'a contestat nici întinderea drepturilor, nici calitatea de coproprietari a părților: cetele de moș-

neni Lăzurenii și Cârstoi, cum și a părților Anica C. Frunzescu, Catinca Dobre Șofălcă și Elisaveta Petre G. Lăzurescu, mai înainte ca acestea se cesioneze drepturile lor asupra munților Robu și Gligomanu, Societății Lotru, apoi în asemenea caz nu se poate susține că cesiunea unor asemenea drepturi făcută numitei Societăți, constituie o cesiune de drepturi litigioase, și prin urmare poate face obiectul unui retract litigios, de unde dar consecința că cererea reclamanților soți Măciuceanu de a oferi retractul litigios în cauza de față, urmează a se respinge.

Pentru aceste considerante redactate de d-l Președinte, fără a mai discuta și celelalte două motive de opunere din partea Societății Lotru, Tribunalul, respinge, etc.

(ss) T. Vasiliu, I. C. Angelescu.

p. Grefier (s) D. Beldiman

Notă. — Vezi asupra retractului litigios și asupra modului precum și a cazurilor când acest retract poate fi exercitat, D. Alexandresco, *Dreptul civil român*, VIII, p. 866 urm. Mai vezi încă asupra acestui retract, Trib. Mehedinți, sentință publicată în *Dreptul* din 10 Sept. 1906, No. 53.

(N. R.).

INȘTIINȚARE

Persoanele care au bine-voit a subscrie, prin Redacția sa în incasatori ziarului *Curierul judiciar*, la Ediția a II-a a vol. I de drept civil, de d-l profesor D. Alexandresco, și care în acest scop au și vărsat o parte din preț, sunt rugate a se adresa la Redacția ziarului spre a primi vol. I; iar persoanele care au subscris la autor, se vor adresa direct la D-sa la Iași.

BIBLIOGRAFIE

L'ÉTAT ACTUEL

de la

Doctrines, de la législation et de la jurisprudence

en ce qui concerne

LA PROPRIÉTÉ LITTÉRAIRE ET ARTISTIQUE EN ROUMANIE

RAPPORT

Présenté au Congrès International de la Propriété Littéraire et Artistique

(BUCAREȘT, 7-14 SEPTEMBRE 1906)

par

ALEXANDRE NICOLAU

DOCTEUR EN DROIT DE LA FACULTÉ DE PARIS,
JUGE AU TRIBUNAL D'ILFOV.

Sub acest titlu, distinsul magistrat al trib. Ilfov, d-l Al. Nicolau, publică o adevărată monografie asupra proprietății literare și artistice în România.

TELEFON No. 16/98 — Tip. CURIERUL JUDICIAR, Rahovei 5. — București — Administrator: N. I. Codreanu — c. 4766

Lucrarea sa este foarte interesantă și foarte complexă. Ea rezumă cu multă precizie tot ce s'a scris și hotărât în țara noastră asupra acestei spinoase chestiuni.

Autorul vorbește în termeni elogioși atât de Directorul nostru, cât și de toți acei care s'au ocupat de această chestiune. Lucrarea cuprinde în traducere, într'un stil elegant, toate decisiile pronunțate în această privință de jurisprudența română. Ea va servi deci de călăuză străinilor care, cu această ocazie, vor vedea că legislația noastră, ori cât de defectuoasă ar fi în această privință, totuși este mult mai liberală de cât legislațiile celorlalte țări civilizate.

Cele scrise de distinsul magistrat al trib. Ilfov vor fi, la nevoie, consultate cu folos de toți acei care se ocupă de proprietatea literară și artistică, cu atât mai mult cu cât cuvântul său face autoritate în această materie, teza sa de doctorat de la facultatea de drept din Paris ocupându-se tot de proprietatea literară. Va să zică d-sa este un specialist în această materie, și nimeni mai mult de cât el nu putea mai bine și cu mai multă competență să inițieze pe străini și chiar pe Români asupra dificultăților la care proprietatea literară a dat loc în țara noastră.

* * *

Anunțăm pe cititori că a apărut ediția a II-a a Vol. I din **TRATATUL DE DREPT CIVIL** al d-lui profesor D. Alexandresco.

Prețul 18 lei. Se expediază la cerere de Curierul Judiciar contra valoare: mandat sau ramburs.

Legat în pânză lei 20, cu piele la cotor lei 21.

* * *

A apărut: Vol. I, ed. II, **Codicele de ședință al Judecătorului de pace**, adnotat și comentat, de d-l **Corneliu Botez**, președinte, s. II, Tribunalul Covurlui. De vânzare la ziarul *Curierul Judiciar*, București. **Prețul lei 5.50.**

* * *

A apărut la Tip. «Dacia» (Iliescu, Grosu & Co din Iași): **Tendențele noi în Drept** (Studii de Drept civil și penal) de **Vespasian Erbiceanu**, judecător de Instrucție la Trib. Iași. Această lucrare foarte meritorie, de peste 500 pagini, este în curent cu doctrina și jurisprudența cea mai nouă.

* * *

A apărut: **Contractul de cont-curent**, de d-l **V. Dimitriu**, profesor de drept comercial la Universitatea din Iași. De vânzare la *Curierul Judiciar*, București. **Prețul lei 3.**

* * *

Rugăm stăruitor pe abonații rămași în întârziere cu plata abonamentelor, să trimită sumele datorate prin mandat poștal, direct la administrația ziarului *Curierul Judiciar*, București, sau să plătească la prezentare numai în muna incasatorilor: **I. Riveanu**, pentru provincie, și **I. St. Tudoroiu**, pentru Capitală, în schimbul chitanțelor ce vor emite din registrul cu marea investite cu ștampila, *Curierului Judiciar*.